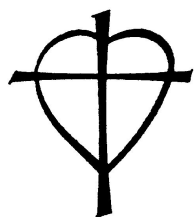

FJÄRDE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA QUARTA

Text: Luk 6: 36-42. Predikan av Lars Borgström (LFS)

Jesus undervisade idag om dömandet. Några av Hans allra mest kända ord återfinner vi i dagens evangelietext: "Döm inte, och ni skall inte bli dömda." Dessa ord känner nog nästan alla människor till, kristna som icke-kristna. De brukar åberopas då man vill försvara alla möjliga avvikelser från Guds ord, i såväl lära som liv. Den som har några invändningar mot ogudaktigheter av vilket slag det nu må vara, får ofta detta Jesusord kastat mot sig: "Döm inte, och ni skall inte bli dömda." Det är alldeles uppenbart att Jesus inte menat att man i kyrkan eller samhället skall acceptera alla synder och avvikelser från Guds ord, utan att det är något annat Han avsåg. Låt oss nu först undersöka vad Jesus egentligen menade.

DU SKALL INTE DÖMA

Jesus har lärt sina lärjungar genom alla tider att be "Förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro" (Matt. 6:12). En kristen skall aldrig vägra någon förlåtelse. Ett oförsonligt sinnelag hör hedendomen till. Den som är kristen vet sig stå i en oändligt stor tacksamhetsskuld till Gud. Skulle Gud döma såsom Hans rättvisa kräver och våra synder har förtjänat, skulle vi alla gå den eviga förtappelsen till mötes. Detta vet varje kristen, men han har också fått se hur Gud älskat världen och utverkat förlåtelse genom sin Son. Att ha fått möta Guds nådefulla kärlek, att veta sig fullkomligt förlåten, leder ofelbart till att man själv genast vill förlåta andra.

På samma sätt, fast omvänt, förhåller det sig med *dömandet*. En Jesu lärjunge skall inte döma sin nästa. "Ty med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er." Gud kommer alltså inte visa nåd emot den som själv är hård och dömande mot sina medmänniskor. Här må varje människa pröva sig själv så att hon inte kommer under domen! "Men, finns det då ingen gräns för förlåtandet efter vilken jag har rätt att döma?" kanske du undrar. Nej, sjuttio gånger sju gånger skall du förlåta (Matt. 18:22). Men efter den 491:a synden då? Också då skall du förlåta, eftersom sju är fullkomlighetens tal. Det Jesus vill säga med orden "sjuttio gånger sju" är inte att du skall förlåta 490 gånger, utan att förlåtelsen är utan varje gräns.

Med Jesus har en kärlekens och förlåtelsens makt brutit in i världen som är starkare än hatet och hämnden. När mänskligheten ännu var ung, framträdde den fruktade Lemek, sonsons sonsons son till Kain, den förste mördaren. Lemek skröt över hur många han dödat och sade: "Ja, sju gånger blir Kain hämnad, men Lemek sjuttiosju gånger" (1 Mos. 4:24). Sjuttiosju gånger, alltså sjuttio *plus* sju gånger, räckte den mänskliga ondskan till att hämnas, men sjuttio *gång*er sju gånger räcker den gudomliga kärleken, den som är utgjuten i de kristnas hjärtan (Rom. 5:5), till att förlåta.

Men hur var det nu med missbruket av Jesu ord om att man aldrig skall döma? Finns det inte, tvärt emot vad de som vill försvara synden menar, situationer då man måste träda upp och säga ifrån, avslöja det falska, syndfulla och förljugna, det som är Herren emot? Naturligtvis!

DU SKALL DÖMA

I 5 Mos. 13:5 står det hur de falska profeterna skall behandlas: "Den profeten eller den som har drömsyner skall dödas, ty han predikade avfall från HERREN, er Gud." Men detta var ju hämtat från Gamla testamentet, kanske någon invänder. Nya testamentet är mer präglad av kärlek och förlåtelse, säger man. Och har inte Jesus själv sagt: "Döm inte, och ni skall inte bli dömda."

Säger man så avslöjar man att man inte har förstått mycket. Gamla testamentet skiljer sig inte principiellt från Nya testamentet. Även kärlekens apostel Johannes är oförsonlig mot de falska lärarna. Han skriver: "Om därför någon kommer till er och inte för med sig denna lära (d.v.s. Kristi), så skall ni inte ta emot honom i ert hem eller hälsa honom välkommen" (2 Joh. v. 10). Intoleransen mot den falska läran bland

Guds folk är densamma tiderna igenom, såväl före som efter Jesu fullbordade verk. Skillnaden är att under gammaltestamentlig tid utgjorde Guds folk en teokratiskt styrd geografisk nation, Israel. Därför var det nödvändigt att även i det yttre hålla nationen ren från falska profeter, avgudadyrkan m.m. I det nya förbundet är kyrkan däremot ett andligt rike som består av alla människor över hela världen som tror på Kristus. Därför kan och skall vi inte i yttre mening åtlyda alla gammaltestamentliga samhällslagar som gällde nationen Israel, t.ex. 5 Mos. 13:5 som stadgar dödsstraff för de falska profeterna. Men själva saken, bestraffandet, undvikandet och utdrivandet av de falska lärarna, är för evigt gällande. Endast medlen för detta skiftar. Där Gamla testamentet yrkade på dödsstraff yrkar Nya testamentet på uteslutning ur församlingen, efter att förmaningar - först från den enskilde, sedan från två eller tre och slutligen från hela församlingen (Matt. 18:15-17) - inte hjälpt.

Inget överseende skall alltså visas de falska lärarna. Det vore kärlekslöst mot de troende, särskilt de svaga i tron som lätt kan föras vilse, att låta de falska lärarna predika ostört och oemotsagt. Villolärarna skall inte skyddas utan tvärtom namnges så att var och en får möjlighet att ta sig i akt för dem som kommer med falsk förkunnelse. Så gör Paulus då han uttryckligen varnar för Hymenus och Filetus (2 Tim. 2:17-18) och kopparsmeden Alexander (2 Tim. 4:14-15). Här gäller det naturligtvis att vara taktfull utan att brista i fasthet. Sker tillrättavisandet av motståndarna i ödmjukhet, då kan de kanske komma "till insikt om sanningen och nyktra till och slippa loss ur djävulens snara, där de hålls fångna, så att de gör hans vilja" (2 Tim. 2:25-26).

Det har i denna predikan varnats för att döma andra, att vägra dem förlåtelse. Det har också varnats för tolerans av de falska prästerna och lärorna. Dessa måste utdrivas ur församlingen. Går inte detta måste man själv fly den falska församlingen, som avvisar sanningen. Slutligen skall vi se närmare efter vad Jesus menar med talet om bjälken och flisan.

SE TILL ATT DU INTE SJÄLV BLIR DÖMD PÅ DEN YTTERSTA DAGEN

Den särskilda synd som Jesus idag talar om är att ha en bjälke i ögat. Bjälken medför ett svårt synfel som består i att man saknar självkänedom och samtidigt kräver hög moral av andra. Flisorna i andras ögon märker man, men inte bjälken i det egna. Jesus vill att det skall vara på motsatt sätt bland oss kristna. Han vill att vi skall vara stränga mot oss själva och milda mot andra. Men samtidigt vill Han också att vi skall leda andra till rätta. För att kunna göra detta måste vi först befria oss själva från vårt synfel. "Ta först bort bjälken ur ditt eget öga! Då kommer du att se så klart att du kan ta ut flisan ur din broders öga."

Men hur skall vi bli kvitt den skuld som vi gjort oss skyldiga till genom vårt egenrättfärdiga dömande av andra? Vi är nämligen alla skyldiga på denna punkt. Finns det förlåtelse att få? Ja, det gör det! Din stora bjälke, som du haft i ögat och som fått dig att så högmodigt döma andra, den bar Jesus på sina axlar längs smärtornas väg. Den spikades fast som tvärbjälke på träpålen på Golgata. Ängra därför din egenrättfärdighet och ditt högmodiga dömande, och kom till Frälsaren med din bekännelse, så är allt dig förlåtet. På korset sonades all världens synd i Jesu blod. "Så finns nu ingen fördömmelse för dem som är i Kristus Jesus" (Rom. 8:1).

Nådatiden varar ännu. Den som vill får fortfarande komma till Jesus och ta emot förlåtelse för allt; för kompromissande med lögnen, för högmodigt dömande och alla andra synder, och ta emot en fullständig frälsning. Men en dag är det inte längre möjligt. Det är den dag då "Guds vrede uppenbaras från himlen över all ogudaktighet och orättfärdighet hos människor som i orättfärdighet undertrycker sanningen" (Rom. 1:18). Ännu väntar Gud med att fälla den slutliga domen, eftersom Han vill att fler människor skall omvända sig, och fly undan den kommande vredesdomen. Med sin ena hand håller Han tillbaka sin vrede – och den andra handen håller Han uträckt till syndaren med en inbjudande gest att komma till Honom. Men en dag dras båda händerna tillbaka – vredens får då sitt fulla utlopp och ingen nåd ges mer. Därför gäller: "I dag, om ni hör Hans röst, så förhärda inte era hjärtan" (Hebr. 3:15). Amen.